LAUKSTENIŲ PILKAPYNAS

Vida KLIAUGAITĖ

Pilkapynas yra 0,9 km į P, PR nuo Kazitiškio–Laukstenių kelio ir 0,45 km į R, ŠR nuo Serbentinio ež. kairiojo kranto, Ažvinčių girioje, Ignalinos miškų urėdijos, Vaišniūnų g-jos 64 ir 65 kvartaluose. Pilkapyną sudaro daugiau negu 30 pilkapių, jų teritoriją kerta kvartalinė linija, kurią įrengiant ir mineralizuojant buvo sužaloti 3 pilkapiai, o vienas visiškai nustumdytas.

2000 m. ištirtas vienas kvartalinės linijos sužalotas pilkapis. Pilkapio sampilas buvo 5 m skersmens ir iki 0,5 m aukščio, jo V pusė nuarta įrengiant ir mineralizuojant kvartalinę liniją. Sampilas supiltas iš geltono smėlio su negausiais pavieniais degėsiais. Pilkapį iš ŠV, V ir R pusių supo 3 duobės. R duobė bendra su greta esančiu pilkapiu. Duobės pailgos, 2,4–2,5 m ilgio ir 1,35–1,5 m pločio, iki 0,8 m (rytinė iki 1,05 m) gylio. Duobių užpildas viršuje yra labai tamsus, prisotintas degėsių, šviesesnis pilkas – apatinėje dalyje. Pilkapio pagrindas – neryškus 6–12 cm storio pilkšvas sluoksnelis.

Pilkapyje aptikti 2 degintiniai kapai. **Degintinis kapas 1** aptiktas pilkapio centre, pavieniai smulkūs kaulai pradėti rinkti dar sampilo smėlyje, virš pagrindo. Labai neryškus kapo duobės kontūras fiksuotas tik nuvalius pagrindą. Duobė pailga, 1,3x0,5–0,65 cm pločio, orientuota ŠR–PV kryptimi (45°–225°), pjūvyje netaisyklingo puslankio formos, į įžemį įkasta iki 14 cm. Negausūs smulkūs ir švarūs degintiniai kaulai tolygiai paskleisti visame duobės užpilde. Tarp kaulų aptikta sudegusių geležinio ir žalvarinio dirbinių smulkūs fragmentai. **Degintinis kapas 2** įrengtas 1,35 m į PR nuo degintinio kapo 1. Jokios kapo duobės nefiksuota – tai tiesiog stambūs degintiniai kaulai, sukrauti į kompaktišką 40x20 cm skersmens krūvelę, orientuotą RŠR–VPV kryptimi (70°–250°). Tarp kaulų įdėtas molinis neornamentuotas cilindro formos verpstukas.

Pilkapio sandara ir radiniai būdingi viduriniojo geležies amžiaus pabaigai – vėlyvojo pradžiai.

LAUKSTENIAI BARROW CEMETERY

In the Laukstenіai barrow cemetery (Ignalina district) one disturbed barrow has been investigated. It had the piled earth of a diameter of 5 m and three oblong pits around it. In the cemetery the two cremations have been found. In one of them the clay spindle has been found. The cemetery is dated to the end of the middle Iron Age – the beginning of the Late Iron Age.